

Kunskap och engagemang skapar förändring

Höstbrev från Nationella självskadeprojektet

September 2014

Nationella självskadeprojektet går in på slutspurten. Men utvecklingen av värden för personer med självskadebeteende har bara börjat! Projektets arbete med att ta fram ny kunskap om effektiva insatser och fokus på att höja kompetens, implementera metoder och kunskap rustar oss inför utmaningarna. Projektet har mötts av ett stort engagemang hos medarbetare, chefer och personer som har egen erfarenhet av självskadebeteende.

De olika noderna har arbetat olika vilket skapat kreativitet och en mångfald av initiativ. Lite av vad som är på gång skildras i detta höstbrev. För en få en samlad bild vill vi hälsa välkomna till projektets utvecklingskonferens: **Vägar till effektiva insatser vid självskadebeteende** den 16: februari i Stockholm.

Den 16:e februari samlas alla som har varit inblandade i arbetet för att ge en samlad bild av hur vi skapar utveckling och insatser som bidrar till en reell positiv skillnad i människors liv. Utvecklingskonferensen utgör en unik möjlighet att ta del av senaste kunskap om effektiva insatser och vägar dit! Ledningspersoner och andra med bredare ansvar kan stanna kvar i Stockholm dagen efter, den 17:e, då SKL har sin stora avslutningskonferens för alla SKL-projekt som är inriktade på personer med svårare problematik. Boka in datumet redan nu och kom gärna in med förslag på vad du önskar programmet ska fokusera på! Detta är projektets sista år men vi hoppas få stöd för att avsluta några aktiviteter även nästa år. Väl mött!

Projektledningen,
www.nationellasjvskadeprojektet.se

ERGT

Arbetet med att pröva och utvärdera de nya behandlingsmetoderna ERGT (Emotion Regulation Group Therapy) och ERITA (Emotion Regulation Individual Therapy for Adolescents) fortsätter. Resultatet för behandlingen ERGT ser lovande ut efter genomförande av drygt 80 patienter. Under behandlingen har självskadebeteendet minskat och den emotionella regleringen förbättrats. Under det kommande halvåret ska vi samla in data från sex-månadersuppföljningen. De första 5 patienterna i ERITA har genomfört sin behandling. I ERITA ingår en föräldrautbildning som är mycket uppskattad.

Nya vårdformer utreds

Den 7 maj samlades ett åttiotal representanter från olika delar av psykiatrin runtom i Sverige på Arlanda för att påbörja ett arbete kring nya vårdformer för de patienter som har allra störst vårdbehov. Två arbetsgrupper bildades, med uppgift att ta fram förslag på form och innehåll i högspecialiserad vård, samt organisering och finansiering. Arbetsgrupperna arbetar intensivt under september månad. Ett uppföljningsmöte för ledningspersoner inom landsting och psykiatri kommer att hållas i Stockholm den 14 oktober. Nyheten att Regionkliniken Växjö slutar ta emot personer med självskadebeteende väckte viss uppmärksamhet och behovet av att utveckla gemensamma alternativ lyfts fram av bland annat Sveriges Kommuner och Landsting och Socialdepartementet. Vad tycker patienter och närstående är viktigt för att vården vid specialiserade enheter med heldygnsvård ska hjälpa? Detta var fokus för en workshop som projektet och intresseorganisationen SHEDO höll den 17:e augusti.

Nationellt kvalitetsdokument under hösten

Vidareutvecklingen av kvalitetsdokumentet *Insatser för minskat självskadebeteende - rekommendationer för psykiatrisk vård* går vidare. Det har varit utgångspunkt för Södra nodens arbete och var under våren ute på remiss ute i landet och även företrädare för akademien. Responsen var positiv men många förslag till förändringar har kommit in. Den 11:e juni samlades en grupp om 12 personer för att lägga grunden för en ny version. Ambitionen är nu att kunna presentera en ny version, ett Nationellt kvalitetsdokument/vårdprogram för insatser vid självskadebeteende som kan ligga till grund för regionala vårdprogram för specialistpsykiatrin.

Arbetet i noderna

Stockholmsnoden genomförde i våras flera utbildningsdagar. En uppskattad tillställning i samarbete med Svensk Beteendemedicinsk Förening (SBF) samlade ett nittiototal människor för att ta del av olika perspektiv kring självskadebeteende. Med inspiration från arbetet i VG-noden utbildades 15 personer för att i form av en kaskadutbildning sprida kunskaper vidare inom psykiatri, men också hos medicinska akutenheter och andra samarbetspartners i Stockholmsnoden.

Medarbetare i noden har arbetat hårt för att ta fram två påbyggnadsmoduler till webbutbildningen. Dessa finns nu på plats och riktas till medarbetare i öppenvård respektive heldygnsvård. De har ett liknande upplägg som basmodulen, d.v.s. texter, vinjetter med discussionsfrågor samt tillgång till praktiska verktyg som skattningsskalor mm.

I Södra noden har intresset varit stort för fyra-dagars utbildningen - Att möta självskadebeteende. Kunskap, förståelse och färdigheter för hjälpande insatser. I höst rullar ca 20 utbildningar och ca 600 medarbetare utbildas. Utbildningsteamet består av personer som annars

arbetar kliniskt men nu hjälper kollegor erövra ett hjälpande förhållningssätt. Ett team av 6 personer med egen erfarenhet av självskadebeteende ser till att patientperspektivet alltid är närvarande vid utbildningarna. Förutom satsningen på att utveckla ett mer hjälpande bemötande har de flesta ledningsgrupperna för psykiatrin i Södra noden formulerat planer för hur de behöver utveckla verksamheten. Under våren genomfördes ledningsworkshop i Jönköping, Halland och Östergötlands län. I varje län samordnas arbetet av en processledare.

I VG-noden fortsätter arbetet med att stärka upp kompetens och behandlingsutbud. Nya DBT-team har startat inom både vuxenpsykiatri och barnpsykiatri i Göteborg och på andra platser i regionen, alternativt stärkts upp med nya behandlare. En handledningsutbildning startar vilket innebär att ca 10 personer i regionen kommer kunna erbjuda handledning inom ramen för sin tjänst. I somras var några på MBT-vidareutbildning i England. Kaskadutbildningar i bemötande vid självskadebeteende fortgår på bl.a. psykiatriska och somatiska akutmottagningar runt om i regionen.

Aktuellt i korthet

- I den undersökning av förekomsten av självskaðebeteende i en klinisk population som projektet presenterades i våras visar att självskaðebeteende är vanligt bland de som söker hjälp hos psykiatrin, men att ca 30 % inte berättar det för sin behandlare.
- I juni åkte Nationella självskaðeprojektets projektmedarbetare Johan Bjureberg och Hanna Sahlin Berg till USA och konferensen "International Society for the Study of Self-injury". Föredraget om studien av ERGT rönste stort intresse, uppskattning och hopp.
- Utbildningsdagen; Självskaðebeteende - rekommendationer utredning och insatser av psykiatrin finns inspelad och tillgänglig via hemsidan. En kortare föreläsning om bemötande som hålls inom den Kaskadutbildning VG-noden driver finns också som video.
- Psynk, ett av de andra projekten inom PRIO-satsningen, har i samarbete med Nationella självskaðeprojektet tagit fram ett samtalsunderlag för Elevhälsan kring självskaðebeteende. Den 9 maj presenterade vi det för närmare 1400 personer på årets Skolsköterskekongress, och möttes av stor uppmärksamhet och uppskattning.
- En kartläggning av utbudet av evidensbaserad behandling vid självskaðebeteende genomfördes i våras.
- Projektet Bättre vård Mindre tvång – har genombrottsprojekt med inriktning på att minska tvångsinsatser vid självskaðebeteende och mycket matnyttigt på sin hemsida.
- I juni deltog projektet vid Almedalsveckan i Visby.
- SBU, Statens Beredning för medicinsk Utvärdering har två projekt som handlar om självskaðebeteende. Ett fokuserar på förebyggande insatser och ett på patientupplevelser av vård och andra insatser.
- Intresseföreningen SHEDO och studieförbundet SENSUS har med stöd av projektet tagit fram en ny form av anhörigstödgrupp.

Informationsprojektet Ego Nova drivs av föreningen SHEDO. De tar fram verktyg som stöd för ökad kunskap och samtal om självskaðebeteende. Boken, *Ibland finns inga enkla svar* är ett av verktygen.

Kalendarium

- 23/9 Utbildning: Självskadebeteende rekommendationer utredning och insatser av psykiatrin.
Linköping
- 25-28/9 Möt Nationella självskadeprojektet på Bok- och biblioteksmässan i monter C01:25 och lyssna till Hanna Parnén tala under rubriken Livet utan självskadande beteende på Hälsoscenen kl 13.00 på söndagen.
- 2/10 Workshop: Innovation och beprövad erfarenhet vid självskadebeteende.
Mötesplats för effektiva insatser när evidensen inte räcker.
Växjö
- 14/10 Uppföljande ledningsseminarium. Nationella självskadeprojektet och SKL. Nya vårdformer för de med självskadebeteende och allra störst vårdbehov inom heldygnsvården.
Stockholm
- 24/10 Heldagskonferens: Våldsamt och vårdslös eller sårbar och skör - normkritiskt perspektiv på självskadebeteende. Medverkar gör personer med egna erfarenheter av självskadebeteende samt forskare och behandlare. Anordnas av Kunskapscentrum för jämlik vård i VGR.
Stockholm, Folkets hus
- 12/11 En dag om tvångsvård med Herman Holm, Tuula Wallsten och Anna Björkdahl samt teatergruppen Solvere. Mer information
Göteborg
- 13/11 Läkardag: Primum non nocere - för vem? En läkardag om självskadebeteende och vårdskador. Möt kollegor från södra Sverige i samtal om bemötande, diagnostik, medicinering, tvångsvård, mm.
Hässleholm
- 19/11 Göteborg
- 21/11 Stockholm
- 24/11 Malmö
- 20-21/11 Föreläsningdag/workshop MBT med S Karterud (no) och Trudi Rossouw (en).
Göteborg. Mer information
- 27/11 Konferens: Sex som självskadebeteende
Medverkande från stiftelsen Allmänna barnhuset, BUP Traumaenhet samt teaterföreställningen "14 år till salu". Anordnas av Nationella självskadeprojektet tillsammans med Närhälsan och Kunskapscentrum för sexuell hälsa. Göteborg, Folkets hus
- 16-17/2 2015 Utvecklingskonferens: Vagar till effektiva insatser vid självskadebeteende.
SKLs projektavslutskonferens: Psykisk sjukdom utmanar hela samhället
Stockholm

www.nationellasjlvskadeprojektet.se